

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет журналістики

Кафедра міжнародної журналістики

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему:

Переосмислення кордонів й інтеграції українців у країнах Європи в умовах війни та глобальних викликів: створення інстаграм-проєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ»

Здобувачки IV курсу
групи МЖб-1-21-4.0д
ступеня вищої освіти «бакалавр»
галузі знань 06 Журналістика
спеціальності 061 Журналістика
освітньої програми 061.00.05 Міжнародна
журналістика
Гладких Дар'ї Олегівни
Науковий керівник: Бут К. О., викладачка
кафедри міжнародної журналістики

Використання чужих ідей, результатів і
текстів мають посилання на відповідне
джерело

_____
(підпис студента)

_____
(ініціали, прізвище)

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Допускаю до захисту перед ЕК

Голова комісії

_____ В.І. Терещук
завідувач кафедри
міжнародної журналістики

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

Члени комісії

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

м. Київ — 2025 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ У КРАЇНАХ ЄВРОПИ	7
РОЗДІЛ 2 СПЕЦИФІКАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ «ПЕРЕКОРДОННЯ»	28
2.1. Обґрунтування інформаційного проєкту	28
2.2. Структура та функціональні особливості проєкту	29
2.3 Жанрова палітра контенту для Інстаграм: від інтерв'ю до інтерактивних опитувань	31
2.4. Зображальний матеріал та особливості оформлення візуального контенту в онлайн-форматі.....	32
2.5. Авторська ідея	34
2.6. Особливості аудиторії	36
РОЗДІЛ 3 ТЕХНІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВТІЛЕННЯ ПРОЄКТУ	37
ВИСНОВКИ.....	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	42
ДОКУМЕНТАЦІЯ.....	46
АННОТАЦІЯ	49

ВСТУП

Актуальність вибору теми. Війна в Україні, що розпочалася у 2014 році, стала значним викликом сучасності. З початком повномасштабного вторгнення Російської Федерації у 2022 році Європа переживає період великої хвилі вимушеної міграції. Саме країни Європейського Союзу стали основним напрямком переїзду наших громадян, а європейський контекст має унікальні особливості у сфері інтеграційної політики. Російська агресія змусила мільйони українців покинути свої домівки та шукати прихисток за межами рідної країни, а разом із тим долати численні труднощі на шляху інтеграції в нові умови життя. Явища адаптації та інтеграції охоплюють не лише економічні та юридичні аспекти, а й психологічні, соціальні й культурні виклики, що потребують глибшого висвітлення та осмислення (і переосмислення). У цьому контексті сучасні медіа набувають особливого значення, стають не просто засобом комунікації, а й ефективним інструментом привернення уваги до актуальних питань сьогодення, забезпечення інформаційною базою, формування колективної підтримки в умовах нових реалій.

На тлі непередбачуваного розвитку подій українське та європейське інформаційне поле переповнене новинами й офіційними звітами. Проте у швидкому потоці статистики часто губиться людський вимір - особисті історії та рефлексії, які дають змогу краще зрозуміти, як військові дії впливають на долі людей, які покинули дім. Також постає проблема спотворення дезінформацією інформаційного простору, що формує викривлене уявлення про українців у Європі – як серед місцевого населення, так і серед самих біженців. Крім того, варто зазначити, що тематика українців за кордоном має значний вплив на інші проблематики нашої країни в умовах війни – наприклад, економіку, освіту, поглиблення демографічної кризи. Для розробки подальшого плану дій важливо розуміти повну актуальну ситуацію щодо тих громадян, які живуть поза межами

держави. Ця тема матиме значний вплив навіть після завершення війни й перемоги України.

Саме тому ідея створення медіапроєкту, що акцентується на внутрішніх переживаннях українських біженців, є актуальною. Такий проєкт не лише інформує, але й створює глибокий емоційний зв'язок між читачами та героями, руйнує вкорінені стереотипи про міграцію та біженців. Він наголошує, що за кожною цифрою стоїть реальна людина зі своїм унікальним життєвим шляхом.

Є декілька ключових практичних проявів актуальності проєкту. По-перше, він відкриває нове розуміння соціальних і психологічних викликів, з якими стикаються українці за кордоном і тим самим сприяє більш успішній інтеграції та взаємній підтримці. По-друге, такі матеріали можуть стати джерелом натхнення й мотивації для тих, хто зараз долає період активної адаптації та інтеграції. Ба більше, проєкт створює простір для діалогу – як між самими біженцями, так і між тими, хто залишився в Україні.

Мета та завдання кваліфікаційної бакалаврської роботи. Метою роботи є вивчення й аналіз аспектів інтеграції та адаптації людини, дослідження умов життя українських біженців у країнах Європи під впливом війни та глобальних викликів через реалізацію авторського медіапроєкту. Зокрема, поставлено за мету виявити, яким чином війна змінює кордони українців особисті та соціальні, як ці процеси представлені в медіасередовищі і яка залученість ЗМІ, блогерів та загалом соціальних мереж у підтримці біженців. Крім того, важливим фактором кінцевого результату роботи є підвищення обізнаності суспільства в актуальних подіях та сприяння позитивному впливу на поліпшення становища українців в країнах Європи, на пов'язану з цим ситуацію в Україні під час війни і в майбутньому після її закінчення.

Завдання дослідження:

– проведення теоретичного аналізу концептів інтеграції й адаптації у

контексті міграційних процесів;

- дослідження ролі війни як каталізатора процесів міграції серед українського населення та її вплив на фізичні і психологічні кордони, їх переосмислення;

- створення та розвиток власного медіапроєкту – Інстаграм-сторінки «ПЕРЕКОРДОННЯ» (@perekordonnya), яка об'єднує інформаційний, емоційний і культурний аспекти інтеграції й адаптації біженців;

- оцінка ефективності проєкту для визначеної цільової аудиторії й значущості у інформаційному просторі сучасного світу.

Об'єкт дослідження: процес вимушеної міграції, адаптації та інтеграції українських біженців у країнах Європи.

Предмет дослідження: унікальні аспекти інтеграційних та адаптаційних процесів українців у європейських країнах, а також значення сучасних медіа, зокрема платформи Інстаграм, у висвітленні та репрезентації цих процесів, сприйнятті аудиторією завдяки авторському медіапроєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ».

У роботі використані такі **методи дослідження:**

- аналіз наукових джерел, літератури для вивчення теоретичних підходів до вимушеної міграції, інтеграції та адаптації людини;

- критичний огляд новинного простору України та країн Європи для оцінки ситуації та визначення тем, що найбільше турбують населення;

- інтерв'ю, яке спрямоване на збір особистих історій українських біженців і виявлення психологічних і соціальних аспектів, пов'язаних із їхнім досвідом;

- порівняльний аналіз подібних медіапроєктів спрямований на визначення переваг і недоліків наявних платформ, які оперують схожою тематикою.

Проєкт був апробований на Третій науково-практичній студентській конференції «Світова журналістика в епоху глобальних змін» у формі доповіді та тез конференції 21 травня 2025 року.

Структура роботи. Реалізація бакалаврського проєкту складається з двох частин:

1. Теоретичної частини, яка спрямована на обґрунтування доцільності створення медіапроєкту. У рамках цього розділу проводиться аналіз основних понять інтеграції та адаптації, досліджується досвід українських мігрантів в історичному контексті, еволюція інтеграційних моделей, оцінюється значущість медіаресурсів у висвітленні цих соціально важливих процесів і визначається цільова аудиторія та сфера застосування проєкту.

2. Практична частина, мета якої – створити авторський медіапроєкт.

Структура медіапроєкту складається з першого ознайомчого посту щодо теми та мети діяльності «ПЕРЕКОРДОННЯ» та подальших публікацій на інстаграм-сторінці, які можна поділити на рубрики за спеціальним спрямуванням. Практичні аспекти адаптації висвітлюються у рубриках «Навігатор» та «Правові поради». Культурна адаптація та налагодження міжкультурного діалогу розкриваються в межах рубрики «Культурний шок». Для забезпечення психоемоційної підтримки створено матеріали у розділах «Дитяча адаптація» та «Самодопомога». Історії успіху та подолання життєвих викликів знаходять своє відображення у рубриці «Людські історії». Питання професійної реалізації за кордоном детально розглядаються у рамках рубрики «Кар'єрні шляхи».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ У КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Визначення поняття інтеграції та адаптації у контексті міграційних процесів

Міграційні процеси становлять багатовимірне явище, що потребує комплексного теоретичного осмислення та концептуалізації понятійного апарату, насамперед термінів «інтеграція» та «адаптація», які часто використовуються як взаємозамінні, проте мають суттєві смислові відмінності в контексті аналізу соціокультурних трансформацій мігрантів у приймаючих суспільствах. Етимологічно поняття «інтеграція» походить від латинського «*integratio*» (відновлення, поповнення) та «*integer*» (цілий), що вказує на процес об'єднання частин у єдине ціле, встановлення зв'язків між відносно самостійними соціальними об'єктами. У соціологічному вимірі інтеграція розглядається як процес входження мігрантів до структури приймаючого суспільства, коли відбувається поступове усунення бар'єрів, що перешкоджають повноцінній участі мігрантів у економічному, соціальному, культурному та політичному житті суспільства, до якого вони перемістилися. Водночас варто розрізняти структурну інтеграцію, котра передбачає включення мігрантів до ключових інститутів приймаючого суспільства, та соціокультурну інтеграцію, пов'язану з формуванням почуття належності до нової спільноти без втрати власної культурної ідентичності [1].

Дослідження міграційної проблематики характеризується міждисциплінарним підходом, що пояснюється складністю та багатоаспектністю явища міграції. К. Іващенко розглядає міграцію як просторову активність особи чи групи осіб, спрямовану на оволодіння ресурсами нових територій та пов'язану з перетином адміністративних чи державних кордонів [11]. Типологізація

міграції виявляє множинність її форм, зокрема, залежно від характеру перетину адміністративних меж розрізняють зовнішню (міждержавну) та внутрішню (міжрегіональну) міграцію. Саме аналіз зовнішньої міграції дозволяє найбільш повно розкрити складний характер процесів інтеграції та адаптації, оскільки передбачає перетин не лише фізичних кордонів, але й соціокультурних, мовних та ментальних бар'єрів. Як зазначає А. Новіченко, міграція фактично являє собою складний соціальний процес, який впливає на всі аспекти суспільного розвитку і потребує системного регулювання [17].

Адаптація в науковому дискурсі трактується як процес пристосування людини до нових умов існування через зміну поведінкових патернів, психологічних установок та ціннісних орієнтацій. За визначенням, наведеним в Енциклопедії Сучасної України, соціальна адаптація передбачає пристосування індивіда до умов соціального середовища, формування адекватної системи відносин із соціальними об'єктами, рольову пластичність поведінки, інтеграцію особистості у соціальні групи, діяльність щодо освоєння стабільних соціальних умов, прийняття норм і цінностей нового соціального середовища, форм соціальної взаємодії [1]. В контексті міграційних процесів адаптація набуває особливого значення, оскільки від її успішності залежить подальша траєкторія перебування мігранта в новому суспільстві – від повної інтеграції до маргіналізації або створення відокремлених етнічних анклавів.

Порівняльний аналіз понять «інтеграція» та «адаптація» виявляє принципові відмінності між ними. С. Спенсер та К. Чарслі пропонують розглядати інтеграцію як більш комплексний та багатовимірний процес порівняно з адаптацією, наголошуючи, що інтеграція передбачає двосторонній процес взаємодії мігрантів та приймаючого суспільства, тоді як адаптація стосується переважно односторонніх змін, які відбуваються з мігрантами [33]. Дослідники виокремлюють різні виміри інтеграції: структурний, культурний,

інтерактивний, ідентифікаційний. Структурна інтеграція стосується включення мігрантів до таких інституцій, як ринок праці, система освіти та охорони здоров'я; культурна інтеграція передбачає прийняття мігрантами певних культурних стандартів приймаючого суспільства; інтерактивна інтеграція проявляється в соціальних відносинах, дружніх контактах та участі в добровільних асоціаціях; ідентифікаційна інтеграція пов'язана з суб'єктивним відчуттям належності до приймаючого суспільства.

О. Чернявська, досліджуючи механізми соціальної адаптації українських мігрантів у Польщі, диференціює первинну та вторинну адаптацію. Первинна адаптація характеризується пристосуванням до базових умов життя в новому середовищі, опануванням основних комунікативних навичок та орієнтацією в соціокультурному просторі. Вторинна адаптація передбачає глибше проникнення в соціокультурний контекст приймаючого суспільства, що супроводжується інтерналізацією його норм та цінностей, формуванням нових соціальних зв'язків та трансформацією ідентичності [22]. Таким чином, вторинна адаптація за своїми характеристиками наближається до інтеграції, проте зберігає фокус на індивідуальному вимірі змін, тоді як інтеграція охоплює також інституційний та структурний рівні взаємодії.

Натомість адаптація характеризує процес пристосування мігрантів до нових умов життя, що передбачає прийняття нових правил, норм та вимог середовища для досягнення внутрішнього комфорту та ефективного функціонування. Виокремлено різні типи адаптації: психологічну (подолання стресу, тривожності, формування позитивного образу себе в новому середовищі), соціокультурну (набуття знань і навичок щодо нової культури, встановлення міжособистісних контактів), економічну (інтеграція в ринок праці) та інституційну (взаємодія з державними установами, освітніми закладами тощо). У хронологічному вимірі адаптація постає переважно як початковий етап більш

тривалого процесу інтеграції. Саме тому в науковому дискурсі адаптацію часто розглядають як необхідну, але недостатню умову інтеграції, що вимагає не лише пристосування, але й активної участі мігрантів у суспільному житті та взаємних трансформаційних процесів як з боку мігрантів, так і з боку приймаючого суспільства [2].

Дослідницький інтерес становить також модель сегментованої асиміляції, запропонована А. Портесом та М. Чжоу, що враховує диференційовані шляхи інтеграції різних мігрантських груп залежно від їхнього соціального капіталу, людського капіталу, структурних можливостей приймаючого суспільства та характеру спільноти співвітчизників. Модель виокремлює висхідну мобільність з асиміляцією до середнього класу; низхідну мобільність з інтеграцією до маргіналізованих верств населення; та економічний прогрес при збереженні власних цінностей і тісних зв'язків у межах етнічної спільноти. Проте трансформаційна модель, розвинута у працях С. Кастлеса, М. Александра та С. Вертовеца, розглядає інтеграцію як двосторонній процес взаємної адаптації, що передбачає не лише зміни з боку мігрантів, але й трансформацію інститутів і практик приймаючого суспільства для кращого задоволення потреб різноманітного населення [4].

У контексті вимушеної міграції, зумовленої збройними конфліктами, природними катастрофами чи політичними переслідуваннями, особливої значущості набуває поняття «травматичної інтеграції», котре описує складнощі адаптаційного процесу, пов'язані з досвідом травми та вимушеного переміщення. Досвід біженців і вимушених переселенців вказує на необхідність розробки спеціалізованих підходів до інтеграції, що враховують психологічні, соціальні та юридичні аспекти цього становища. Застосування поняття «резильєнтності» (психологічної стійкості) до аналізу адаптаційних процесів біженців дозволяє виявити чинники, що сприяють успішному подоланню травматичного досвіду та

інтеграції до нового суспільства. Окрім індивідуальних психологічних ресурсів, вагому роль відіграє наявність соціальної підтримки, доступ до освітніх та медичних послуг, можливості працевлаштування та правовий статус у приймаючій країні [5].

Ретроспективний аналіз української діаспори в європейських країнах засвідчує різні моделі інтеграції, залежно від історичного періоду міграції, соціально-демографічних характеристик мігрантів та особливостей міграційної політики приймаючих країн. Так, українська діаспора в Канаді, що формувалася переважно в результаті трьох хвиль міграції (1891-1914, 1918-1939, 1945-1952 рр.), зберегла потужну етнокультурну ідентичність при високому рівні структурної інтеграції в економічне та політичне життя країни. Натомість українська трудова міграція до країн Південної Європи на початку 2000-х років часто характеризувалася обмеженою соціокультурною інтеграцією при інтеграції в ринок праці, переважно в низькокваліфікованих секторах, що частково пояснюється тимчасовим характером міграційних стратегій. Водночас високоосвічені українські мігранти в країнах Західної Європи та Північної Америки демонструють високий рівень структурної інтеграції при збереженні елементів культурної ідентичності, що відповідає моделі транснаціональної інтеграції [6].

На інституційному рівні інтеграція мігрантів реалізується через комплекс державних політик і програм, спрямованих на сприяння включенню новоприбулих до економічного, соціального, культурного та політичного життя суспільства. Європейська інтеграційна політика пройшла тривалу еволюцію від національних монопольних підходів до формування загальноєвропейських принципів і стандартів. Спільні базові принципи інтеграції громадян третіх країн, прийняті Радою Європейського Союзу у 2004 році, визначають інтеграцію як двосторонній процес взаємної адаптації мігрантів та резидентів держав-членів

ЄС, підкреслюють важливість працевлаштування, знання мови, історії та інститутів приймаючої країни, доступу до освіти, взаємодії між мігрантами та громадянами держав-членів, а також участі мігрантів у демократичному процесі. Проте практична реалізація інтеграційної політики залишається прерогативою національних держав, що породжує суттєві відмінності в підходах до інтеграції в різних європейських країнах [7].

Методологічний інструментарій дослідження інтеграційних процесів включає як кількісні, так і якісні методи. Кількісні підходи передбачають вимірювання рівня інтеграції за допомогою індикаторів у різних сферах: зайнятість, освіта, соціальна інклюзія, громадянська активність тощо. Індекс політики інтеграції мігрантів (MIPEX), розроблений у межах європейського дослідницького проєкту, оцінює та порівнює інтеграційну політику різних країн за такими параметрами, як мобільність на ринку праці, возз'єднання сім'ї, освіта, політична участь, доступ до громадянства, охорона здоров'я та захист від дискримінації. Якісні методи дослідження інтеграції, такі як глибокі інтерв'ю, фокус-групи, етнографічні спостереження, дозволяють виявити суб'єктивний досвід мігрантів, стратегії подолання труднощів, трансформацію ідентичності та трактування успішної інтеграції з позиції самих мігрантів [8].

Компаративний аналіз європейських моделей інтеграції мігрантів засвідчує суттєві відмінності в підходах, що варіюються від асиміляційної моделі Франції, спрямованої на формування єдиної політичної нації та мінімізацію етнокультурних відмінностей у публічній сфері, до мультикультурної моделі Швеції чи Нідерландів, що визнає цінність культурного розмаїття та підтримує розвиток етнокультурних спільнот. Німецька модель, що історично базувалася на етнокультурному розумінні нації, тривалий час розглядала мігрантів як тимчасових «гостьових робітників» без перспективи інтеграції, проте з початку 2000-х років відбувся поступовий перехід до більш інклюзивної моделі.

Британська модель інтеграції поєднує елементи мультикультуралізму з акцентом на соціальну згуртованість та спільні цінності. Водночас у більшості європейських країн спостерігається певна конвергенція моделей інтеграції, що поєднує елементи різних підходів та адаптується до конкретних соціально-політичних умов [9].

Еволюція інтеграційних моделей відображає ширші соціополітичні трансформації та реакцію на виклики, з якими стикаються європейські суспільства. Критика мультикультуралізму, що посилилася в 2000-х роках, вказувала на ризики сегментації суспільства, формування паралельних спільнот і недостатньої соціальної згуртованості. Водночас асиміляційні підходи критикувалися за нехтування культурною різноманітністю та потенційну маргіналізацію мігрантів, які не відповідають домінуючим культурним нормам. У відповідь на ці дилеми формується концепція «громадянської інтеграції», що наголошує на спільних цивільних цінностях, правах та обов'язках громадян при визнанні культурної різноманітності. Проте і цей підхід зазнає критики за потенційне перенесення відповідальності за інтеграцію виключно на мігрантів і недостатню увагу до структурних бар'єрів та дискримінації у приймаючому суспільстві [10].

Війна як каталізатор глобальної міграції українців: історичні та сучасні аспекти і приклади висвітлення їх в медіа

Міграційні процеси українського населення мають тривалу історичну традицію, проте саме військові конфлікти стали визначальними чинниками формування масштабних міграційних хвиль у XX-XXI століттях. Історіографічний аналіз дозволяє виокремити декілька ключових періодів вимушеної міграції українців, зумовленої збройними конфліктами та політичними переслідуваннями: еміграція після поразки Української революції 1917-1921 років; переміщення населення під час та після Другої світової війни;

міграційні процеси, пов'язані з окупацією Криму та початком військового конфлікту на Донбасі у 2014 році; та наймасштабніша в новітній історії України хвиля міграції, спричинена повномасштабним російським вторгненням 24 лютого 2022 року. Кожен з вищезазначених періодів характеризується специфічними соціально-демографічними параметрами міграційних потоків, напрямками переміщення, умовами прийому в країнах призначення та особливостями висвітлення в медіа відповідних історичних епох [11].

Міждисциплінарний аналіз міжвоєнної української еміграції, що формувалася переважно з представників політичної, військової та культурної еліти після поразки визвольних змагань, засвідчує її виразний політичний характер. Основними центрами української політичної еміграції стали Прага, Варшава, Берлін, Відень та Париж, де формувалися політичні, наукові, освітні та культурні інституції діаспори. Медійний вимір цієї хвилі міграції представлений численними періодичними виданнями української діаспори, що виконували функції консолідації емігрантської спільноти, збереження національної ідентичності й інформування світової спільноти про українське питання. Аналіз публікацій того періоду засвідчує переважання дискурсу «еміграції як тимчасового явища» з орієнтацією на повернення після зміни політичної ситуації на батьківщині, що безпосередньо впливало на стратегії адаптації та інтеграції в країнах перебування [12].

Натомість повоєнна хвиля української еміграції, що формувалася переважно з «переміщених осіб» (Displaced Persons), які опинилися в Західній Європі внаслідок примусової евакуації, депортацій, трудової мобілізації чи добровільної втечі від наступу радянських військ, характеризувалася більш диверсифікованим соціальним складом і ширшою географією розселення, включно з країнами Північної та Південної Америки, Австралією. Сприйняття українських біженців у різних країнах варіювалося від гуманітарного співчуття

до підозр у колабораціонізмі та ворожості, зумовленої стереотипними уявленнями. Медійні репрезентації українських біженців у західній пресі того періоду часто характеризувалися недостатнім розрізненням національних ідентичностей народів СРСР, узагальненим трактуванням усіх біженців зі Східної Європи як «жертв комунізму» без врахування специфіки національно-визвольних рухів. Водночас діаспорна преса активно протидіяла такій гомогенізації та наголошувала на культурних і політичних особливостях української громади [13].

Міграційні процеси, зумовлені окупацією Криму та початком збройного конфлікту на сході України у 2014 році, характеризувалися переважно внутрішнім переміщенням населення з тимчасово окупованих територій до інших регіонів України, хоча частина вимушених мігрантів обрала зовнішню міграцію до країн ЄС, зокрема Польщі, Німеччини, Чехії, Балтійських держав. Медійний дискурс цього періоду відображав амбівалентне ставлення до переселенців: від співчуття та солідарності до підозр у сепаратистських настроях та звинувачень у додатковому навантаженні на соціальну інфраструктуру приймаючих громад. В 2014-2021 роках в публікаціях провідних європейських медіа спостерігається поступова трансформація наративів щодо конфлікту на сході України: від початкового трактування його як «громадянської війни» чи «внутрішнього конфлікту» до визнання російської агресії та гібридної війни проти України [14].

Безпрецедентний масштаб і швидкість міграційних процесів після початку повномасштабного російського вторгнення в Україну зумовили необхідність оперативної розробки та впровадження нових політичних інструментів для регулювання міграційних потоків та сприяння інтеграції біженців. Активація Тимчасового захисту в ЄС (Директива 2001/55/ЄС) дозволила обійти стандартну процедуру розгляду заявок про надання притулку й оперативно надати

українським біженцям право на проживання, працевлаштування, освіти, медичне обслуговування та соціальні виплати протягом початкового періоду в один рік з можливістю продовження. Станом на поточну міграційну кризу спостерігаються суттєві відмінності в медійних наративах щодо українських біженців порівняно з попередніми міграційними кризами, зокрема сирійською кризою 2015 року [15].

Компаративний аналіз міграційних політик європейських країн щодо українських біженців виявляє як спільні підходи, зумовлені загальноєвропейськими рамковими документами, так і національні особливості, пов'язані з історичними, геополітичними, економічними та культурними чинниками. Держави Центрально-Східної Європи, зокрема Польща, демонструють найвищий рівень прийому українських біженців, що пояснюється не лише географічною близькістю, але й історичними та культурними зв'язками, наявністю потужної української діаспори та більш ліберальною міграційною політикою щодо українців ще до початку повномасштабної війни. Німеччина, що прийняла найбільшу кількість біженців після Польщі, розробила комплексну програму інтеграції, що включає мовні курси, визнання кваліфікацій, сприяння працевлаштуванню та інтеграцію дітей до освітньої системи. Країни Балтії, що історично мають складні відносини з Росією та активно підтримують Україну на геополітичній арені, також демонструють високий рівень солідарності з українськими біженцями, попри обмежені ресурси [16].

Соціологічні дослідження виявляють суттєві відмінності в соціально-демографічному профілі нинішньої хвилі українських біженців порівняно з попередніми міграційними потоками. Якщо трудова міграція українців до 2022 року характеризувалася переважанням чоловіків працездатного віку з середньою освітою, то поточна хвиля біженців складається переважно з жінок з дітьми та літніх людей, оскільки чоловіки призовного віку здебільшого залишаються в Україні через воєнний стан. Водночас рівень освіти та професійної кваліфікації

українських біженців є вищим порівняно з попередніми хвилями трудової міграції, що створює додаткові виклики для ринків праці приймаючих країн, пов'язані з визнанням кваліфікацій та подоланням структурної дискримінації. Опитування, проведені серед українських біженців у різних європейських країнах, засвідчують високий рівень намірів повернутися в Україну після завершення війни, що впливає на стратегії адаптації та інтеграції [17].

Медійна репрезентація українських біженців у європейських медіа характеризується переважанням гуманітарного дискурсу з акцентом на солідарності, підтримці та визнанні європейської ідентичності українців. Виявлено суттєві відмінності в репрезентації українських біженців порівняно з біженцями з Близького Сходу та Африки, що породжує дискусії про «подвійні стандарти» європейської міграційної політики. Водночас простежується трансформація медійних наративів від початкового кризового фреймінгу до більш комплексного висвітлення процесів адаптації та інтеграції біженців, їхнього внеску в економіку та культуру приймаючих країн, а також викликів, з якими вони стикаються [18].

Характерною особливістю медійного висвітлення поточної міграційної кризи є посилення ролі соціальних медіа та персоналізованих історій біженців, що формують більш нюансоване розуміння їхнього досвіду та потреб. Аналіз контенту соціальних мереж, зокрема X (Твіттер), Фейсбук та Інстаграм, виявляє формування транснаціональних цифрових спільнот українських біженців, що виконують функції інформаційної підтримки, емоційної взаємодопомоги та координації практичної допомоги. Блоги та влоги українських біженців стають важливим джерелом інформації не лише для самих біженців, але й для ширшої аудиторії, сприяючи кращому розумінню повсякденних викликів, з якими стикаються вимушені мігранти. Водночас аналіз коментарів до новин про українських біженців у провідних європейських медіа засвідчує певну

поляризацію громадської думки: від виразів солідарності та підтримки до ксенофобських заяв та конкуренції дискурсів між різними групами мігрантів [19].

Особливої уваги заслуговує роль української діаспори в країнах Європи у прийомі та інтеграції нової хвилі біженців. Історично сформовані діаспорні мережі забезпечують новоприбулим доступ до інформації, житла, роботи, освіти та медичних послуг, виконуючи функцію «культурних посередників» між біженцями та приймаючим суспільством. Діаспорні організації активно співпрацюють з державними установами, неурядовими організаціями та місцевими громадами для розробки та впровадження програм підтримки біженців, адвокації їхніх прав та створення інклюзивного середовища. Медійний аналіз засвідчує посилення публічної видимості української діаспори в європейському інформаційному просторі, активізацію її громадської та політичної діяльності, спрямованої на підтримку України та протидію російській інформаційній агресії [20].

Вплив глобальних викликів на процеси інтеграції та адаптації: роль медіа, соціальних мереж і блогерів у підтримці біженців

Трансформаційні процеси сучасного глобалізованого світу, зумовлені технологічними інноваціями, геополітичними зрушеннями, кліматичними змінами та пандемічними загрозами, суттєво впливають на характер міграційних процесів та механізми інтеграції мігрантів у приймаючих суспільствах. Цифровізація соціальних взаємодій, інтенсифікація інформаційних потоків та становлення мережевого суспільства формують нові виміри міграційного досвіду, трансформуючи традиційні уявлення про просторову мобільність, культурну ідентичність та належність до спільноти. Концепція «транснаціоналізму», розроблена в працях Л. Баш, Н. Глік-Шиллер та К. Блан-Шантон, підкреслює формування множинних соціальних полів, що перетинають географічні, культурні та політичні кордони, дозволяючи мігрантам

підтримувати одночасні зв'язки з країною походження та країною перебування. Цифрові технології та соціальні медіа посилюють транснаціональні практики, забезпечуючи постійний зв'язок з сім'єю та друзями на батьківщині, доступ до новин та культурного контенту рідною мовою, а також можливості для політичної участі в справах країни походження [2].

Пандемія COVID-19 стала вагомим викликом для глобальної мобільності загалом та інтеграційних процесів зокрема, спричинивши тимчасове закриття кордонів, обмеження пересування, економічний спад та посилення ксенофобії. Водночас пандемічна криза виявила критичну важливість мігрантів для функціонування багатьох секторів економіки, зокрема охорони здоров'я, сільського господарства, виробництва продуктів харчування та логістики. Дослідження впливу пандемії на становище мігрантів в європейських країнах засвідчує їхню підвищену вразливість через обмежений доступ до медичних послуг, інформаційні бар'єри, нестабільну зайнятість та часто перенаселені житлові умови. Водночас пандемія стимулювала розвиток нових форм солідарності та взаємодопомоги в мігрантських спільнотах, активізацію діяльності громадських організацій, спрямованої на підтримку найбільш вразливих груп, а також прискорену цифровізацію послуг, що потенційно може сприяти інклюзії мігрантів за умови подолання цифрового розриву [2].

Кліматичні зміни постають вагомим чинником формування нових міграційних потоків, а також трансформації політичного дискурсу щодо міграції та надання притулку. Прогнозується, що до 2050 року від 200 до 700 мільйонів людей можуть стати екологічними мігрантами внаслідок підвищення рівня моря, опустелювання, екстремальних погодних явищ та інших проявів кліматичної кризи [3]. Проте чинна система міжнародного захисту біженців, базована на Конвенції про статус біженців 1951 року, не визнає кліматичні зміни як підставу для надання притулку, створюючи правові прогалини для кліматичних мігрантів.

Водночас екологічний дискурс все частіше інтегрується до міграційних наративів, формуючи нові концептуальні рамки для осмислення мобільності в антропоцені. Медійні репрезентації кліматичної міграції варіюються від алармістських наративів про «кліматичних біженців» як загрозу національній безпеці до гуманітарних дискурсів, що наголошують на необхідності солідарності та розширення міжнародного захисту [3].

Діджиталізація медійного простору суттєво трансформує інформаційне середовище міграційних процесів, створюючи нові можливості та виклики для інтеграції мігрантів. Традиційні медіа, зокрема телебачення, радіо та друкована преса, зберігають вагомий роль у формуванні суспільного сприйняття міграції, проте їхня монополія на виробництво та поширення інформації поступово послаблюється з розвитком соціальних медіа, блогосфери, месенджерів та інших цифрових платформ. В медіапросторі проявляються спільні тенденції щодо міграції в європейських країнах: переважання кризового фреймінгу, особливо під час висвітлення масових міграційних потоків; гомогенізація та деперсоналізація мігрантів; поляризація наративів між гуманітарним дискурсом (мігранти як жертви, що потребують захисту) та безпековим дискурсом (мігранти як загроза соціальній стабільності, економічному добробуту чи культурній ідентичності); недостатнє розрізнення різних категорій мігрантів (біженці, шукачі притулку, економічні мігранти тощо) [4].

Соціальні медіа відіграють різноманітні ролі у процесах міграції та інтеграції, починаючи від інформаційного забезпечення міграційного рішення та планування подорожі до сприяння адаптації в приймаючій країні та підтримки транснаціональних зв'язків. Дослідження використання соціальних медіа мігрантами виявляють формування «цифрових діаспор» - віртуальних спільнот, що надають практичну, інформаційну й емоційну підтримку. Платформи, такі як Facebook, забезпечують простір для створення груп взаємодопомоги, обміну

досвідом, пошуку житла та роботи, вивчення мови, а також збереження культурних традицій та зв'язків з країною походження. Водночас соціальні медіа можуть сприяти формуванню «інформаційних бульбашок», що обмежують контакти з приймаючим суспільством та потенційно перешкоджають інтеграції. Політика модерації контенту на цифрових платформах також впливає на доступ мігрантів до інформації та можливості самовираження, особливо у випадках політично чутливих тем, пов'язаних з конфліктами у країнах походження [5].

Блогери та інфлюенсери з міграційним досвідом стають важливими акторами в інформаційному просторі, пропонуючи автентичні наративи, що часто контрастують з переважно проблемноорієнтованим висвітленням міграції в традиційних медіа. Серед контенту популярних блогів та YouTube-каналів мігрантів виявлено тематичне розмаїття: від практичних порад щодо адаптації в новій країні до рефлексій про культурну ідентичність, приналежність та ностальгію. Персоналізовані історії успіху та подолання труднощів надають емоційну підтримку та мотивацію іншим мігрантам, а також сприяють формуванню більш нюансованого розуміння міграційного досвіду серед ширшої аудиторії. Водночас комерціалізація блогосфери та вплив алгоритмів соціальних платформ на видимість контенту породжують ризики спрощення та романтизації міграційного досвіду, недостатнього висвітлення системних бар'єрів та структурної нерівності [6].

Українські мігранти активно використовують цифрові технології для організації взаємодопомоги, збереження культурної ідентичності й інтеграції до приймаючих суспільств. Серед українських діаспорних спільнот у соціальних мережах виявлено формування розгалуженої інфраструктури підтримки, що включає групи для пошуку житла, роботи, освітніх можливостей, мовних курсів, юридичної та психологічної допомоги. Особливу роль відіграють спільноти, орієнтовані на матерів з дітьми, що надають інформацію про освітні заклади,

медичні послуги, дозвілля для дітей та можливості соціалізації. Цифрові платформи, такі як Telegram та Viber, широко використовуються для створення локальних груп, що координують допомогу на рівні конкретних міст чи районів, забезпечуючи швидке реагування на потреби новоприбулих. Водночас Facebook залишається основною платформою для формування більш стійких спільнот, обміну досвідом та організації культурних подій [7].

Українські блогери та інфлюенсери, що опинилися за кордоном внаслідок війни, трансформували свій контент, інтегруючи теми адаптації, культурної взаємодії та підтримки України. Аналіз контенту популярних українських блогерів в Інстаграм та Ютуб засвідчує тенденцію до документування повсякденного життя в новій країні, рефлексій щодо культурних відмінностей, порівняння систем освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення тощо. Водночас вагомим місцем посідають теми підтримки України, збору коштів на гуманітарні та військові потреби, а також поширення інформації про ситуацію в Україні для іноземної аудиторії. Блогери виконують функцію «культурних перекладачів», пояснюючи українській аудиторії особливості життя за кордоном, а іноземцям - українську культуру, історію та поточну ситуацію. Зміна мови контенту (інтеграція місцевої мови чи англійської поряд з українською) відображає орієнтацію на ширшу аудиторію та сприяє мовній адаптації аудиторії [2].

Неурядові організації та громадські ініціативи активно використовують цифрові медіа для координації допомоги біженцям, надання інформаційної підтримки та адвокації їхніх прав. Серед цифрових комунікаційних стратегій провідних гуманітарних організацій, таких як УВКБ ООН, Міжнародний Червоний Хрест, Save the Children, виявлено тенденцію до створення багатомовних інформаційних ресурсів, інтерактивних карт сервісів для біженців, чат ботів для надання консультацій з правових і практичних питань. Водночас

місцеві ініціативи, створені за принципом «рівний-рівному», часто демонструють більшу гнучкість та здатність адаптуватися до специфічних потреб конкретних груп мігрантів. Прикладом успішного використання цифрових технологій для підтримки українських біженців є платформа «Прихисток», що з'єднує людей, які шукають тимчасове житло, з тими, хто готовий його надати, а також додаток «Допомога», що спрощує доступ до державних сервісів та соціальної допомоги [9].

Серед медійного висвітлення інтеграційних програм та ініціатив для українських біженців у європейських країнах виявлено поступовий перехід від кризового фреймінгу до акценту на успішних практиках інтеграції, людському потенціалі біженців та їхньому внеску в розвиток приймаючих спільнот. Медійні наративи все частіше підкреслюють високий рівень освіти та професійної кваліфікації українських біженців, їхню мотивацію до вивчення мови та працевлаштування, активну громадянську позицію. Водночас висвітлюються структурні бар'єри, що перешкоджають повноцінній інтеграції: складнощі з визнанням кваліфікацій, мовні бар'єри, обмежений доступ до якісного житла, дискримінація на ринку праці тощо. Важливим аспектом медійного дискурсу є акцент на тимчасовому характері перебування багатьох українців за кордоном та їхніх намірах повернутися після завершення війни, що породжує дискусії про «інтеграцію з перспективою повернення» та необхідність адаптації інтеграційних програм до цієї специфіки [30].

Аналіз цільової аудиторії та сфера застосування проєкту

Аналіз цільової аудиторії проєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ» базується на дослідженні демографічних, соціально-психологічних та поведінкових характеристик потенційних користувачів. Первинною цільовою аудиторією проєкту є українці, які внаслідок повномасштабного російського вторгнення 24 лютого 2022 року були змушені шукати притулку в європейських країнах.

Географічний розподіл цільової аудиторії відображає загальні тенденції розміщення українських біженців у європейських країнах. Найбільша концентрація спостерігається в Німеччині (приблизно 1,2 мільйона осіб), Польщі (близько 1 мільйона), Чехії (близько 400 тисяч), Італії, Іспанії, Великій Британії та країнах Балтії [6]. Водночас спостерігається певна флуктуація та внутрішньоєвропейська мобільність українських біженців, зумовлена пошуком кращих умов працевлаштування, возз'єднанням родин, мовними перевагами або специфічними потребами в галузі освіти чи охорони здоров'я. Соціально-економічний статус цільової аудиторії характеризується значною гетерогенністю та динамічною трансформацією. Початкова фаза перебування за кордоном для більшості біженців пов'язана з економічною вразливістю, залежністю від гуманітарної допомоги та соціальних виплат. Проте з часом спостерігається тенденція до поступової економічної інтеграції, що супроводжується працевлаштуванням (часто на позиціях, що не відповідають рівню освіти та попередньому досвіду), пошуком стабільного житла та формуванням нових професійних та соціальних мереж.

Психологічний профіль цільової аудиторії характеризується поєднанням травматичного досвіду, пов'язаного з війною та вимушеним переміщенням, з високим рівнем резильєнтності й адаптаційних здібностей. Також потенційні читачі можуть проявляти типові психоемоційні стани: посттравматичний стрес, тривожність, депресія, почуття провини перед тими, хто залишився в Україні, ностальгія та культурна дезорієнтація. Водночас спостерігаються активні копінг-стратегії, спрямовані на подолання труднощів: пошук інформації та ресурсів, формування соціальних зв'язків, вивчення мови, пошук сенсу в підтримці України та української громади за кордоном.

Поведінковий аналіз цільової аудиторії в інформаційному просторі демонструє високий рівень цифрової активності та медіаспоживання. Найбільш

популярними платформами є Фейсбук (особливо групи взаємодопомоги для українців у конкретних містах чи країнах), Інстаграм, Телеграм, Вайбер та ТікТок. Спостерігається диференціація платформ за функціональним призначенням: Інстаграм та ТікТок частіше використовуються для розважального контенту та підтримки зв'язку з лідерами думок; Фейсбук та Телеграм – для пошуку практичної інформації та формування соціальних зв'язків; Вайбер – для комунікації з родичами та друзями в Україні; Ютуб – для освітнього контенту, включно з мовними курсами та поясненнями правових аспектів перебування в країні.

Аналіз інформаційних потреб цільової аудиторії виявляє кілька ключових тематичних кластерів (Таблиця 1.1):

Таблиця 1.1 – Інформаційні потреби цільової аудиторії проєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ»

Тематичний кластер	Ключові питання	Пріоритетність для аудиторії
Практичні аспекти адаптації	Пошук житла, працевлаштування, медичні послуги, освіта, мовні курси	Висока
Правові питання	Статус і документи, соціальні гарантії, податки, специфічні правові ситуації	Висока
Психоемоційна підтримка	Подолання травматичного досвіду, адаптація до нової культури, підтримка ментального здоров'я	Середня
Культурна адаптація	Вивчення мови, розуміння соціальних норм, навігація в бюрократичній системі	Середня
Зв'язок з Україною	Підтримка рідних, правові аспекти, можливості дистанційної роботи, перспективи повернення	Висока

Вторинна цільова аудиторія проєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ» включає кілька важливих сегментів. Перший сегмент – представники української діаспори в європейських країнах, які активно долучаються до підтримки нової хвилі біженців, надаючи інформаційну, матеріальну й емоційну допомогу. Другий

сегмент – громадяни країн перебування, які взаємодіють з українськими біженцями як волонтери, ментори, роботодавці, орендодавці, колеги, сусіди тощо. Третій сегмент – фахівці, що працюють у сфері міграції та інтеграції: соціальні працівники, психологи, юристи, державні службовці, працівники освіти та охорони здоров'я, дослідники міграційних процесів.

Особливість проєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ» полягає в поєднанні інформаційної, практичної, емоційної та культурної підтримки українських біженців крізь призму транснаціонального досвіду, що виходить за межі традиційних концепцій національних кордонів та інтеграції. Проєкт позиціонується як платформа для осмислення нової ідентичності, що формується на перетині української культурної спадщини та досвіду життя в європейських країнах. На відміну від суто інформаційних ресурсів, «ПЕРЕКОРДОННЯ» приділяє значну увагу емоційним та екзистенційним аспектам міграційного досвіду: пошуку сенсу, подоланню травми, формуванню нових соціальних зв'язків, збереженню культурної ідентичності в новому контексті.

Контент-стратегія проєкту базується на диверсифікованому підході, що враховує різноманітні потреби, інтереси та рівні готовності до споживання інформації серед цільової аудиторії. Основними тематичними напрямками проєкту визначено: практичні аспекти адаптації (рубрики «Навігатор», «Правові поради»); культурна адаптація та діалог культур (рубрика «Культурний шок»); психоемоційна підтримка (рубрики «Дитяча адаптація», «Самодопомога»); історії успіху та подолання труднощів (рубрика «Людські історії»); професійна реалізація за кордоном (рубрика «Кар'єрні шляхи»).

Призначення проєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ» виходить за межі суто інформаційної підтримки, охоплюючи також соціальні, культурні та психологічні аспекти адаптації та інтеграції. Інформаційна функція реалізується через надання практичних порад, роз'яснення правових питань, інформування

про доступні ресурси та можливості в різних країнах перебування. Комунікаційна функція передбачає створення віртуального простору для обміну досвідом, взаємодопомоги та формування спільноти. Культурно-освітня функція спрямована на збереження української культурної ідентичності при одночасному сприянні розумінню культури приймаючих країн. Психологічно-підтримувальна функція реалізується через контент, спрямований на нормалізацію складних емоційних станів, пов'язаних з міграцією, подоланням травматичного досвіду, розвитком резильєнтності.

Система моніторингу ефективності проєкту включає як кількісні, так і якісні показники: динаміка зростання аудиторії, рівень залученості, охоплення аудиторії, аналіз коментарів та відгуків. Подальший розвиток проєкту передбачає розширення медійної присутності на інші платформи, організацію офлайн-заходів у європейських містах, формування мережі експертів та амбасадорів проєкту в різних країнах.

Концептуально проєкт «ПЕРЕКОРДОННЯ» можна трактувати не лише як практичний інструмент для підтримки українських біженців, але й як платформу для переосмислення традиційних концептів національної ідентичності, приналежності, кордонів у глобалізованому світі, що трансформується під впливом міграційних процесів, цифрових технологій і геополітичних зрушень.

РОЗДІЛ 2

СПЕЦИФІКАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ «ПЕРЕКОРДОННЯ»

2.1. Обґрунтування інформаційного проєкту

Медійний простір України та Європи від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну характеризується підвищеною увагою до тем, які стосуються українських біженців: зокрема, їхньою міграцією та інтеграцією. Ці проблематики постійно висвітлюються як в класичних ЗМІ (до прикладу, «ТСН», «ВВС Україна», «Hromadske», «Deutsche Welle»), так і в блогах або нішевих онлайн-платформах. Однак у великій кількості випадків матеріали зводяться до однокомпонентного, одновимірного представлення. Тобто акцентується увага лише на загальних новинах, сухій статистиці, імплементуються політичні аспекти, але не приділяється належна увага людському виміру. Важливість чути голоси біженців, постійно бути в контексті їхніх особистих історій та досвіду – залишається недооціненою. Війна триває і ситуація може змінюватися. Стандартний новинний формат дає інформації «загубитися» в новому потоці подій та світових змін, не розкрити повністю суть реальності українців за кордоном. Через це не формується глибша платформа для рефлексії та осмислення культурної ідентичності в умовах переїзду.

Медіапроєкт, зокрема, його інстаграм-сторінка @perekordonnya, задуманий як подолання утвореної станом на сьогодні прогалини. Ідейний і смисловий задум авторського проєкту закладений у його назві – «ПЕРЕКОРДОННЯ» – переосмислення кордонів як зовнішніх, так і внутрішніх (географічних, емоційних, культурних). Ціль – створити простір, в якому практичні поради й актуальні аналітичні дані поєднуються з відчуттям підтримки через людські історії та відверті розмови. Приклад спільнот у соціальних мережах демонструє, що найкраще сприймається контент, який не тільки дає факти, а допомагає відчувати приналежність до спільноти, «бачити своє відображення» в досвіді,

здавалося б, чужинців та шукати сили для подолання викликів.

Щодо потреб аудиторії, на основі власних методів спостереження та опитування було визначено, що українські біженці найбільше шукають:

- поради щодо працевлаштування, житла та оформлення документів
- розповіді про досвід інших українців
- психологічну підтримку
- культурний контекст країни переїзду (мова, звичаї, побут, ціни)

Аналогічні проекти (наприклад, «Прихисток», «Українці у Польщі») зосереджуються на першому пункті – побутових та юридичних порадах. А ось «людська перспектива» – ключова відмінність «ПЕРЕКОРДОННЯ».

Унікальність проекту полягає в його багатофункціональності: він не лише надає практичну інформацію, а й створює простір для емоційної підтримки, культурного діалогу та переосмислення кордонів у сучасному глобалізованому світі. Цей підхід допомагає задовольнити потреби, які не охоплюються традиційними новинними сайтами чи юридичними консультаціями, водночас забезпечивши більш гуманну та емоційно релевантну журналістику, яка поважає досвід кожного іммігранта.

2.2. Структура та функціональні особливості проекту

Медіапроект демонструє чітко структуровану організацію та багатофункціональний підхід, що забезпечує гармонійне поєднання різних форматів подання інформації, а також оперативності та якості роботи. Це дозволяє створювати різносторонній інформаційний продукт, орієнтований на актуальні потреби цільової аудиторії.

Структура «ПЕРЕКОРДОННЯ» містить декілька основних компонентів:

- Інстаграм-сторінка (@perekordonnya) виступає центральним засобом комунікації та представлення матеріалів;

- особисті історії, які сприяють персоніфікації проблеми, підкресленню індивідуальності кожного унікального досвіду;
- аналітичний контент, спрямований на розгляд аспектів інтеграції та адаптації, зокрема питань, пов'язаних із місцем перебування біженців, працевлаштуванням, житлом, освітою та психологічним здоров'ям;
- фотоматеріали, інфографіки, що відіграють роль не лише ілюстрацій до розкритих тем, але й формують емоційний контекст та візуальну підтримку історій, містять важливі елементи для загального сприйняття інформації;
- інтерактивні елементи: опитування та залучення аудиторії до дискусій.

Ключовою функціональною рисою проєкту є інтеграція інформаційного й емоційного контенту. Завдяки цій синергії «ПЕРЕКОРДОННЯ» набуває ознак соціальної журналістики, орієнтованої на глибоке висвітлення історій людей. Публікації, окрім фактажу, здебільшого передають емоційні нюанси. Це сприяє формуванню емпатії серед читачів, залучає їх до взаємодії та створює певний міст між спільнотами біженців і суспільством, яке їх приймає.

Не менш важливим фактором є регулярне оновлення контенту та зручне його структурування в профілі. Це сприяє підтримці теми в суспільному дискурсі та створенню подальшого тривалого довірливого зв'язку між аудиторією й авторкою проєкту. Системність публікацій позитивно впливає на підвищення інтересу і відчуття стабільності. Доступність та зручність – закріплення уваги потенційної аудиторії.

Також вартим уваги є орієнтація на діалогічність проєкту. «ПЕРЕКОРДОННЯ» не поставило за мету обмежуватися односторонньою комунікацією, а залучає свою аудиторію «бути почутими» через використання доступних механізмів зворотного зв'язку.

Отож, структурні та функціональні особливості проєкту

«ПЕРЕКОРДОННЯ» допомагають задовольняти запити цільової аудиторії на різних рівнях. Продуманий та вдало втілений у життя підхід до роботи показав результати високого рівня. Це дозволяє проєкту розвиватися й надалі і стати впливовим майданчиком.

2.3 Жанрова палітра контенту для Інстаграм: від інтерв'ю до інтерактивних опитувань

У межах проєкту було обрано різноманітну жанрову палітру контенту. Вона відповідає стандартам журналістики в соцмережах сучасного світу, а також основним запитам цільової аудиторії – українців, які живуть за кордоном, або тих, хто цікавиться досвідом адаптації в абсолютно нових умовах.

Критеріями для вибору стали сама тематика проєкту та специфіка платформи Інстаграм – домінування візуального й інтерактивного подання інформації, запит аудиторії на споживання контенту в зручному, емоційно залученому форматі.

Серед основних жанрів проєкту представлено інтерв'ю з українськими біженцями, яке формує «людський вимір» проблематики. Також наявні короткі нариси, в яких проблема розкриваються завдяки цитатам із персональних розмов з окремими героями. Фото з особистих архівів охочих долучитися до проєкту, символічні моменти – все це створює емоційно насичений контент.

Тим часом аналітичні дописи пояснюють актуальні тенденції і допомагають краще зорієнтуватися в складному інформаційному середовищі – наприклад, свіжі зміни щодо біженців в законодавстві країн ЄС, рівень підтримки переселенців у різних країнах Європи, коливання даних про працевлаштування.

Інстаграм-формат «Stories» дозволяє додавати опитування для підписників або нових відвідувачів сторінки. Це допомагає визначити теми наступних публікацій і дає натхнення на подальшу реалізацію продукту.

Окремим жанровим напрямком є авторські нотатки, в яких відбувається рефлексія над історіями героїв і темами, що порушуються на сторінці проєкту. Це дає змогу показати власний суб'єктивний погляд і створити щирішу атмосферу для читача.

Зазначені жанри органічно інтегрувалися в платформу Інстаграм, оскільки вона й була розроблена для швидкого та візуально привабливого сприйняття інформації. Жанрова різноманітність та гнучкість сприяють зараз й надалі ще більше сприятимуть тому, аби «ПЕРЕКОРДОННЯ» продовжувало залишатися актуальним і важливим проєктом для підписників. Крім того, комбінування різних форматів у рамках проєкту виконує додаткову цільову функцію – протидію інформаційній поверховості, розгляд теми як складного соціального явища та багат шарової особистої історії.

2.4. Зображальний матеріал та особливості оформлення візуального контенту в онлайн-форматі

Візуальний складник роботи відіграє значну роль у залученості аудиторії. З урахуванням вибору платформи для ведення проєкту основна увага приділялася саме оформленню публікацій і сторіс. Для створення візуального матеріалу застосовувався графічний редактор, що забезпечило високу якість зображень, їхню естетичну виразність та узгодженість із загальною концепцією. Кожен елемент створювався із урахуванням цільової аудиторії.

Основна сторінка Інстаграм-проєкту вирізняється мінімалістичним, але водночас теплим стилем. Провідними кольорами було визначено синій і жовтий – асоціація з Україною. Для проєкту було розроблено та створено авторський логотип, який стоїть на аватарці інстаграм-сторінки. Він мінімалістичний та світлий. Стилізовані пунктирні лінії – безліч українців по різні сторони кордону. Одна цілісна лінія посередині, яка символізує його подолання, перетинає назву.

Кола розміщені хаотично і натякають на рух, подорож, інтеграцію. Напис назви виконано стриманим шрифтом без зайвої декоративності. Це увиразнює одну з важливих ідей ініціативи – перенесення акценту з брендування на розповіді людей та їхній досвід.

За допомогою такої ж концепції створено й обкладинки для вибраних сторіс-рубрик проєкту. Всі сім зображень прості, стримані та зрозумілі, гармонійно комбінуються в єдиний інформаційний ланцюг та одразу (навіть без прочитання назви) можуть викликати асоціації щодо того, про що йдеться в кожній конкретній рубриці сторінки. Це є беззаперечною перевагою для привернення уваги нових читачів або людей, яких цікавить суто конкретна тематика життя українців за кордоном.

Тональність самих постів проєкту – вже більш яскрава. Це є частиною стратегії, аби виділити матеріали на сторінці. Візуальний складник проєкту базується на ретельно підібраних зображеннях із відкритих джерел, а також особистих фотографій, наданих з дозволу авторів світлин. Використання контенту відповідає етичним стандартам журналістики та нормам авторського права. В роботі вдалося дбайливо працювати з приватними історіями та водночас створювати візуально привабливий контент.

Ілюстративний контент у проєкті «ПЕРЕКОРДОННЯ» виконує низку ключових функцій, а саме: емоційну (передає настрій і почуття героїв публікацій), пояснювальну (доповнення текстової частини для глибшого розуміння висвітленої інформації), інтерактивну (спонукання до залучення підписників завдяки їхній активній участі).

Для кожної з публікацій ретельно добиралися зображення, здатні передати настрій або підтримати сюжетну лінію: портрети героїв, символічні деталі (прапори, елементи побуту, дитячі іграшки тощо), що підкреслюють наративний вектор оповідання. Всі елементи об'єднуються в єдиний яскравий колаж.

Шрифтове оформлення базується на функціональності: використовуються сучасні шрифти з ефектами обведення та тіней, що забезпечують комфортне сприйняття тексту на мобільних пристроях.

Щодо інтерактивного контенту, такий компонент, як опитування у сторіс, адаптується до загального стилю профілю. Схема проєкту та використання чітких шрифтів з ненав'язливим оформленням фону допомагають зберегти увагу на сутності змісту й підтримувати загальний візуальний тон платформи.

Таким чином, візуальне оформлення контенту в межах проєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ» виконує не лише естетичну роль, але й слугує ключовим інструментом емоційної взаємодії. Воно сприяє реалізації стратегічних завдань проєкту, зокрема, залученню цільової аудиторії, формуванню атмосфери підтримки та довіри, а також забезпеченню впізнаваності й узгодженості стилю у всіх форматах представлення матеріалів.

2.5. Авторська ідея

Авторська ідея медіапроєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ», представленого в інстаграм-форматі @perekordonnya, виникла як реакція на нагальну потребу висвітлення складних питань війни й міграції через призму людської мови. Під час спілкування з українськими біженцями та подальшими дослідженнями, підтвердились переконання, що за кожним офіційним статусом ховається зовсім непростий унікальний життєвий шлях, наповнений переживаннями, сподіваннями й прагненням зрозуміти себе повністю заново.

Мета роботи полягає саме в тому, щоб показати, як географічні кордони стають психологічними бар'єрами в умовах повномасштабної війни в межах рідної країни, а переселення перетворюється на виклик не лише матеріального чи фізичного плану, але й виклик для самоідентичності. Для успішної реалізації ідеї було важливо не тільки інформувати читачів, але й формувати атмосферу

взаєморозуміння та підтримки для тих, хто опинився або готується опинитися перед викликами побудови нового життя за межами своєї Батьківщини.

Подальший розвиток проєкту має значний потенціал. «ПЕРЕКОРДОННЯ» у перспективі має на меті вийти за межі інстаграм-формату й стати сильною мультимедійною платформою. Станом на зараз вже зроблено спроби деякі матеріали або їхні уривки розміщувати в Threads з метою залучення ширшої аудиторії.

Серед потенційних напрямків розвитку, зокрема в міжнародному контексті, розглядається:

- розширення списку викритих тем та переклад нових дописів іноземними мовами;
- публікація матеріалів в українських і іноземних цифрових медіа, що спеціалізуються на темах міграції та інтеграції;
- додавання нових форматів висвітлення подій, створення відеопроєкту, зокрема, короткометражних документальних фільмів;
- розробка серії подкастів з історіями українців за кордоном та розмовами з експертами, наприклад соціологами, психологами, культурологами;
- виставки, фотопроєкти у партнерстві з культурними інституціями, які базуються та популяризують тему солідарності та взаєморозуміння;
- тісна співпраця з міжнародними медіа, що активно висвітлюють тематику українських біженців та вплив війни на індивідуальну ідентичність;

З практичної точки зору проєкт виконує важливі інформаційну, психологічну та культурну функції. Він надає нашим мігрантам в країнах Європи доступ до досвіду інших, новий погляд на власні проблеми, практичні рішення. «ПЕРЕКОРДОННЯ» сприяє створенню атмосфери підтримки, яка дуже необхідна для відчуття того, що люди не самотні у своїх складних ситуаціях. Також проєкт наголошує на значущості збереження власної ідентичності навіть

у новому середовищі.

Крім того, «ПЕРЕКОРДОННЯ» є цінним ресурсом для журналістів, дослідників й інших фахівців з питань міграції, інтеграції та адаптації. В проєкті надається доступ до людського виміру ситуацій, які у статистиці й офіційних звітах часто залишаються прихованими від очей читачів. Головне досягнення виконаної роботи – відновлення залученості людського фактора в журналістиці у складній темі інтеграції та адаптації.

2.6. Особливості аудиторії

Цільова аудиторія проєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ» складається переважно з українських біженців, які через повномасштабну війну були змушені покинути свою країну і наразі проживають у європейських країнах. Основну частину цієї аудиторії становлять жінки віком від 25 до 45 років, серед яких багато матерів з дітьми, які активно шукають інформацію про можливості адаптації та інтеграції в новому середовищі, а також підтримку для себе та своїх дітей. До активної частини аудиторії також входить молодь віком 18–24 роки — студенти та молоді фахівці, які планують своє майбутнє або вже розпочали навчання чи кар'єру за кордоном. Окремо слід виділити представників української діаспори та волонтерських спільнот, які надають підтримку новоприбулим, а також громадян країн перебування, які прагнуть краще зрозуміти потреби українців.

Аудиторія залучалася органічно через публікацію актуального контенту в Instagram: дописи, інтерактивні сторіс, пости в Threads з переадресацією на основний профіль. Додатково використовувалася стратегія взаємодії з підписниками — відповіді на особисті повідомлення. Важливу роль у просуванні відіграло застосування популярних хештегів, що висвітлювали теми української міграції, адаптації, життя за кордоном і підтримки України (#UkrainiansAbroad, #SupportUkraine, #біженці #українці тощо). Це дало змогу зробити контент доступним не лише для близького кола, але й для тих, хто дійсно шукає подібну

інформацію.

Також акцент було зроблено на структуризації контенту: публікувалися сторіс, а потім згрупувалися у тематичні рубрики, що забезпечило зручну навігацію для нових відвідувачів. Це допомогло залучити аудиторію, оскільки користувачі легко знаходили для себе цікаву інформацію.

Для просування проєкту активно використовувалися можливості взаємодії з тематичними спільнотами. У таких групах проводилися дискусії та обговорення питань, присвячених адаптації, інтеграції та підтримці українців за кордоном. Це дало змогу заохочувати читачів доєднатися до профілю «ПЕРЕКОРДОННЯ».

Завдяки систематизованому підходу вдалося досягти результатів. Кількість підписників перевищила 100 осіб, а окремі публікації демонстрували високу активність — десятки вподобань. Ця діяльність стала міцною основою для подальшого розширення аудиторії та зміцнення впливу проєкту серед цільових груп.

РОЗДІЛ 3

ТЕХНІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВТІЛЕННЯ ПРОЄКТУ

Реалізація медіапроєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ» побудована на застосуванні сучасних інструментів і технологій, які забезпечили високоякісне втілення проєкту, органічне об'єднання текстового та візуального контенту. Цей проєкт є прикладом того, як у цифровій сфері можна ефективно використовувати наявні ресурси для створення повноцінного медіапродукту.

Весь процес – від створення до публікації матеріалів – виконувався на ноутбуці Asus M570D. Пристрій має новітній процесор AMD Ryzen і забезпечував необхідну потужність для роботи з масивними об'ємами даних, текстового та графічного матеріалів, що особливо важливо при створенні складних публікацій та їх адаптації до формату соцмережі.

Для роботи над візуальною частиною використовувалась ліцензійна версія Adobe Photoshop. Завдяки цьому інструменту стало можливим реалізувати всі наявні задуми, вдосконалювати кольорову палітру та стиль зображень, адаптувати їх під формати Інстаграм (обкладинки для постів та оформлення сторіс) і дотримуватися єдиного естетичного стилю, підкреслювати філософію проєкту. Це важливо для впізнаваності медіапродукту серед суспільства. Допоміжною програмою для розробки візуальних елементів була універсальна онлайн-платформа Canva. Вона зручна в користуванні й ідеально підходить для швидкої підготовки візуалів.

Текстова частина проєкту (аналітика, інтерв'ю, рефлексії) створювалася у Google Docs. Цей сервіс дав можливості для побудови плану, структурування та фільтрування знайденої інформації та оперативного внесення змін, доступу до файлів із будь-яких пристроїв. Також хмарна платформа дозволила зберігати напрацювання, що особливо важливо для проєкту, який постійно розвивається та оновлюється.

З огляду на функціонування «ПЕРЕКОРДОННЯ» в Інстаграм, час від часу для оптимізації процесу планування та публікації матеріалів було використано Meta Business Suite. Це стратегічне рішення допомогло створити певний календар публікацій, структурувати оприлюднення контенту та аналізувати активність підписників або нових читачів. Крім цього, платформа забезпечила зручний формат підтримки інтерактивності у реальному часі.

Також універсальним інструментом, який сприяє легкому відстеженню трафіку та поведінки користувачів, став Google Analytics. Сам по собі Інстаграм має інструменти для дослідження аналітичних даних, проте інтеграція програми від компанії Google дає більш глибоке розуміння аудиторії та її інтересів.

Більшість з цих інструментів доступні у безкоштовних або пробних версіях, що є важливим для проєкту з обмеженим бюджетом. Як і з візуальної, так і з інформаційної точки зору використання сучасних програмних можливостей дало змогу створити якісний продукт. Відбір та ретельна обробка фото зробили контент автентичним та насиченим. Інструменти для управління публікаціями сприяли грамотному розпорядженню власним часом та орієнтуванням на потреби аудиторії. Завдяки цьому проєкт «ПЕРЕКОРДОННЯ» досяг високих стандартів журналістики сучасного світу і залишається відкритим до фідбеку. Це є особливо необхідним для тем, пов'язаних із адаптацією, інтеграцією та переосмисленням культурної чи особистої ідентичності.

Ретельно підібраний підхід до вибору технологій та надійних інструментів дозволив знайти баланс між змістом і його презентацією. Це перетворює інстаграм-сторінку «ПЕРЕКОРДОННЯ» на цінний ресурс для тих, хто прагне не лише бути рядовим споживачем інформації, але й глибше розуміти емоційні та людські аспекти подій, які оживають завдяки якісному візуалу й якісному сторітелінгу.

ВИСНОВКИ

В результаті виконання бакалаврської роботи було підтверджено актуальність та необхідність висвітлення теми адаптації та інтеграції біженців з України в країни Європи. Ці явища набули нових вимірів і складності через масштабну війну, яка триває в Україні, та її вплив на соціально-економічні та психологічні умови життя громадян України за кордоном.

Було проаналізовано теорію щодо понять «інтеграції» та «адаптації», що допомогло окреслити їхні основні риси, історію та специфіку в контексті української діаспори. Інтеграція визначена як багатогранний процес взаємодії між біженцями та приймаючими спільнотами, тоді як адаптація має на увазі внутрішню стабілізацію та психологічний стан мігрантів.

Крізь аналіз соціальних і психологічних викликів для біженців розкривається значення війни як рушійного чинника для масової міграції та переосмислення особистих і колективних кордонів. Війна змінює не лише фізичні кордони, а й сприйняття безпеки, ідентичності, майбутнього українців.

Дослідження європейського інфополя виявило обмежену присутність особистих історій переселенців. Водночас підтверджено значну роль медіа у формуванні суспільної думки про міграцію та наданні підтримки людям, які перебувають її у процесі адаптації.

Порівняльний аналіз аналогічних медіапроектів дав можливість оцінити їхній досвід і чітко окреслити потребу створення власного інформаційного ресурсу, який би приділяв більше уваги емоційному складнику теми, надавав простір для безпосереднього голосу переселенців й ще глибше розкривав підґрунтя проблематики.

Практичним результатом роботи стало створення медіапроекту «ПЕРЕКОРДОННЯ» у вигляді інстаграм-сторінки. Вона показала ефективність поєднання текстових, візуальних і інтерактивних матеріалів. Рубрики

задовольняють конкретні запити аудиторії та розкривають різні аспекти життя (як негативні, так і позитивні) українців за кордоном. Проєкт не лише сприяє поширенню інформації, а й підтримує формування спільноти взаємопідтримки.

В ході роботи над дослідженням було виявлено проблемні питання, такі як: відсутність сталих програм допомоги біженцям у частині країн Європи, мовні, культурні, матеріальні бар'єри, психологічні травми й недостатнє висвітлення аспектів інтеграції в довгостроковій перспективі.

Були сформовані такі рекомендації за результатами роботи:

– активізувати співпрацю між соціальними працівниками, журналістами й експертами для висвітлення не лише новин, а й глибших аспектів життя українських біженців;

– сприяти створенню багатомовних ресурсів: громадяни країн, де зараз у великій кількості проживають українські біженці, зможуть теж краще розуміти всю складність актуальної ситуації та впливу війни. Це позитивно вплине на взаєморозуміння.

Таким чином, всі завдання, визначені в межах даного дослідження, були успішно виконані. У ході дослідницької роботи вдалося не лише висвітлити основні тенденції інтеграційних процесів, але й запропонувати інноваційний підхід до аналізу цієї тематики, звертаючись до особистих історій та життєвого досвіду українських переселенців. Проєкт «ПЕРЕКОРДОННЯ» продемонстрував, що медіа відіграють важливу роль як платформа для репрезентації складних аспектів війни, втрат і пошуку нових життєвих напрямів і забезпечують надійну інтерпретацію зазначених тем, мають вплив на формування нашого майбутнього.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адаптація соціальна. Енциклопедія Сучасної України / за ред. І. М. Дзюби, А. І. Жуковського, М. Г. Железняка, Я. С. Яцків. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. URL: <https://esu.com.ua/article-65091> (дата звернення: 12.05.2025).
2. Бабенко О. Г. Міграційна політика Української держави на сучасному етапі (політологічний аспект): дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 1997. 195 с.
3. Белінська Я. В., Шевчук О. І. Вимушена міграція населення України під час війни. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 9. С. 63–67. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.9-11>
4. Венедиктова А. Соціальна адаптація та інтеграція українських мігрантів в Німеччині. *Український вісник соціології*. 2018. № 3. С. 43-56.
5. Весельська Л. А. Теоретичні засади регулювання міграційних процесів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 15. С. 39-41.
6. Вишлінський Г., Михайлишина Д., Самойлюк М., Томіліна, М. Біженці з України: хто вони, скільки їх та як їх повернути? Фінальний звіт. Центр економічної стратегії, 2023. URL: <https://ces.org.ua/refugees-from-ukraine-ukr-final-report/>
7. Габрелян А. Ю. Аналіз сучасного стану ринку робочої сили в світі та в Україні. *Траектория науки*. 2020. № 6 (10). С. 2001-2013.
8. Габрелян А. Ю. Вектор розвитку України: дилема вибору. Матеріали конференцій. МЦНД, 2021. DOI: [10.36074/mcnd-19.02.2021.lawgov.02](https://doi.org/10.36074/mcnd-19.02.2021.lawgov.02).
9. Горбань С. Ф., Біленко О. В., Трубнік Т. Є. Вплив міграційних процесів на економіку України. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-26>

10. Денисюк С. Ф. Напрямки розвитку міграційної політики в Україні. *Форум права*. 2008. № 3. С. 111-115.
11. Іващенко К. В. Міграція. Енциклопедія Сучасної України / за ред. І. М. Дзюби, А. І. Жуковського, М. Г. Железняка, Я. С. Яцків. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=64831 (дата звернення: 12.05.2025).
12. Інтеграція / Дзюба І. М., Жуковський А. І., Железняк М. Г. Енциклопедія Сучасної України. Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. URL: <https://esu.com.ua/article-12384>
13. Капітан В. О. Особливості внутрішньої і зовнішньої міграції в Україні та у Львівській області. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2013. № 3. С. 348-354.
14. Мосьондз С. О. Державна міграційна політика в сучасній Україні (адміністративно-правовий аспект): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2003. 21 с.
15. Муц Луай Файсал. Формування та реалізація державної міграційної політики: монографія. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. 418 с.
16. Нестеренко В. Ю., Сідельнікова В. К. Міжнародна трудова міграція як визначний сучасний аспект розвитку національної економіки України. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2022. № 29. С. 56–63. DOI: <https://doi.org/10.30977/PPB.2226-8820.2022.29.56>
17. Новіченко А. В. Основні підходи до розуміння поняття "міграція". Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми: тези доп. учасників міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 17 трав. 2019 р.). Харків: ХНУВС, 2019. С. 154-155.

18. Олефір В. Створені війною потоки міграції та їх вплив на господарську діяльність. *Публічне право*. 2022. № 4. С. 80–87
19. Павлишин О. Соціальна адаптація українських мігрантів у країнах Європейського Союзу. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2018. № 2. С. 120-128.
20. Сітнікова Н. П. Підходи до визначення якості життя для використання у процесі стратегічного планування соціально-економічного розвитку. *Агросвіт*. 2012. № 17. С. 49-53.
21. Цимбалюк І. О., Хомюк Н. Л., Зелінська О. З. Міграція робочої сили в Україні: виклики для управління та мотивації персоналу під час війни. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 54. С.4-5. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-66>
22. Чернявська О. Механізми соціальної адаптації українських мігрантів в Польщі. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Соціологія. 2019. № 925. С. 136-142.
23. Шапоренко О. І. Державна міграційна політика: шляхи регулювання та принципи. *Право та державне управління*. 2019. № 2 (35), Т. 2. С. 252-257.
24. Шевцов А. Л. Державне регулювання міграційних процесів як основна функція міграційної політики. *Держава та регіони*. Серія: Державне управління. 2013. № 3 (43). С. 41-46.
25. Шевченко В. Соціальна адаптація українських мігрантів у ФРН: проблеми та перспективи. *Міжнародні відносини: теорія, історія, практика*. 2019. № 34. С. 112-127.
26. Юськів Б. М. Глобалізація і трудова міграція в Європі: монографія. Рівне : видавець О. М. Зень, 2009. 476 с.
27. Borshevsky P., Makarova I. Ukrainian Migration to Germany and Factors of Socio-Cultural Adaptation. *Comparative Migration Studies*. 2019. № 7(1), Pp. 1- 17.

28. Borshevsky P., Makarova I. Ukrainian Migration to Germany and Factors of Socio-Cultural Adaptation. *Comparative Migration Studies*. 2019. № 7(1), Pp. 1- 17.
29. Lives on Holds: Intentions and Perspectives of Refugees from Ukraine. Report 3. UNHCR Regional Bureau for Europe. 2023. URL: <https://data.unhcr.org/en/documents/details/99072>
30. Vasco B., Hägele H. Integrating Ukrainian refugees into the euro area labour market. The ECB Blog. 2023. URL: <https://www.ecb.europa.eu/press/blog/date/2023/html/ecb.blog.230301~3bb24371c8.en.html>
31. Mokreva I., Sezneva. Labour Migration from Ukraine to Italy and Spain: What Could Be Learnt from Different Social Science Perspectives? In L. Natalia (Ed.), *Ukrainians in the European Union: Migration and Work*. New York: Palgrave Macmillan. 2019. Pp. 103-126.
32. Salaris L., Tedesco N. Migration and the Labour Market: Ukrainian Women in the Italian Care Sector. *Journal of International Migration & Integration*. 2020. Vol. 21. P. 1–20. DOI: <https://doi.org/10.1007/s12134-019-00656-1>
33. Spencer S., Charsley K. Conceptualising integration: a framework for empirical research, taking marriage migration as a case study. *Comparative Migration Studies*. 2016. Vol. 4. Iss. 18. P. 1–19. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40878-016-0035-x>

ДОКУМЕНТАЦІЯ

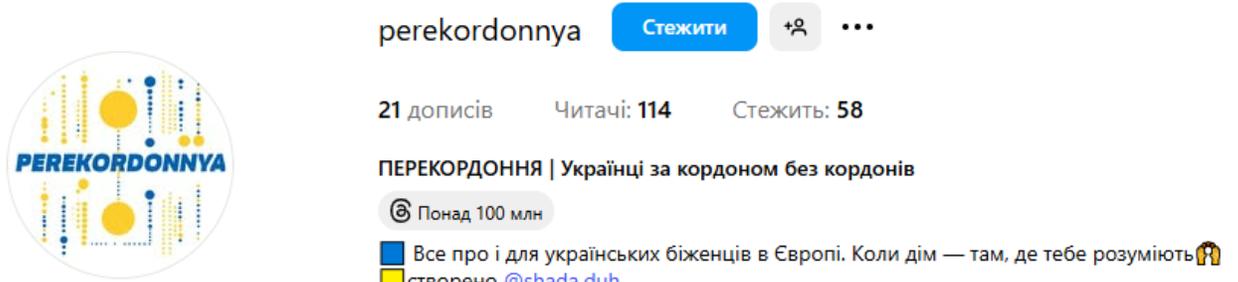

Рис. 1. Профіль авторського медіапроєкту

Рис. 2. Збережені сториз (хайлайтс) у профілі проєкту

Рис. 3. Приклад взаємодії з аудиторією через сториз

Рис. 4. Стрічка профілю авторського проекту (Частина 1)

Рис. 5. Стрічка профілю авторського проекту (Частина 2)

АННОТАЦІЯ

Гладких Д.О. Переосмислення кордонів й інтеграції українців у країнах Європи в умовах війни та глобальних викликів: створення інстаграм-проєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ»

Ключові слова: адаптація, інтеграція, українські біженці, життя в умовах війни, Інстаграм, журналістський проєкт

Бакалаврська кваліфікаційна робота присвячена переосмисленню кордонів, аналізу процесів інтеграції й адаптації українських громадян у країнах Європи на тлі війни та глобальних викликів. У теоретичній частині дослідження розглядаються поняття інтеграції й адаптації, висвітлюються історичні та сучасні тенденції української міграції, а також детально аналізується вплив війни як рушійного чинника міграційних процесів. Приділено увагу ролі медіа, зокрема, соцмереж, у формуванні та передачі досвіду українських біженців. Також визначається цільова аудиторія та сфера застосування проєкту.

Практична частина роботи включає розробку авторського медіапроєкту «ПЕРЕКОРДОННЯ» на платформі Інстаграм. Цей проєкт поєднує аналітичний підхід, інформаційні аспекти та практичний досвід. Він висвітлює питання інтеграції українців у європейське суспільство через інтерв'ю, індивідуальні історії, культурні особливості та рекомендації, спрямовані на психологічну підтримку.

Робота підкреслює значення збереження культурної ідентичності українців у процесі адаптації та необхідність розробки ефективних програм інтеграції. У висновках представлено низку рекомендацій для розвитку медійної підтримки біженців, а також пропозиції щодо покращення комунікаційного середовища для забезпечення ефективнішої адаптації.

Hladkykh D.O. Rethinking the borders and integration of Ukrainians in Europe in the context of war and global challenges: creating the Instagram project “PEREKORDONNYA”

Keywords: adaptation, integration, Ukrainian refugees, life in war, Instagram, journalistic project

The bachelor's thesis is devoted to rethinking borders, analyzing the processes of integration and adaptation of Ukrainian citizens in European countries against the backdrop of war and global challenges. The theoretical part of the study examines the concepts of integration and adaptation, highlights historical and current trends in Ukrainian migration, and analyzes in detail the impact of war as a driving factor in migration processes. Attention is paid to the role of the media, in particular social media, in shaping and sharing the experience of Ukrainian refugees. It also defines the target audience and scope of the project.

The practical part of the work includes the development of the author's media project PEREKORDONNYA on the Instagram platform. This project combines an analytical approach, informational aspects, and practical experience. It covers the issues of Ukrainians' integration into European society through interviews, individual stories, cultural peculiarities, and recommendations for psychological support.

The work emphasizes the importance of preserving the cultural identity of Ukrainians in the process of adaptation and the need to develop effective integration programs. The conclusions provide a number of recommendations for the development of media support for refugees, as well as suggestions for improving the communication environment to ensure more effective adaptation.